

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 20. november 2024
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Anders Larsen Petersen
Sagsnr.: 2024-13839
Dok.: 3489297

Besvarelse af spørgsmål nr. 85 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 85 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. oktober 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Camilla Hellesø Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 85 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for påvirkningsvirksomhed, herunder i hvilke tilfælde vi kan gøre noget ved det under hensyntagen til den i Grundloven hjemlede religionsfrihed, jf. artiklen ”Politikere kræver moské lukket efter nye oplysninger om Iran-forbindelse”, Berlingske, den 20. oktober 2024?”

Svar:

1. Efter straffelovens § 108, stk. 1, straffes den, som, uden at forholdet falder ind under § 107 om spionage, i øvrigt foretager noget, hvorved fremmed efterretningstjeneste sættes i stand til eller hjælpes til umiddelbart eller middelbart at virke inden for den danske stats område, herunder samarbejde om at udøve påvirkningsvirksomhed med henblik på at påvirke beslutningstagning eller den almene meningsdannelse.

Strafferammen for overtrædelse af § 108, stk. 1, er fængsel indtil 6 år, men straffen for påvirkningsvirksomhed kan i medfør af straffelovens § 108, stk. 2, stige indtil fængsel i 12 år, hvis påvirkningsvirksomheden udøves i forbindelse med valg og stemmeafgivelser til Folketinget, Færøernes lagting eller til kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder.

Følgende fremgår af bemærkningerne til straffelovens § 108, stk. 1, jf. Folketingstidende 2018-2019 (1. samling), tillæg A, L 95 som fremsat den 14. november 2018, side 12:

”Påvirkningsvirksomhed skal efter forslaget forstås som virksomhed, der har til formål at få nogen til at mene noget bestemt eller foretage en bestemt handling. Denne påvirkning skal efter forslaget enten være rettet mod beslutningstagning eller den almene meningsdannelse for at være strafbar, og den kan være rettet mod beslutningstagning eller den almene meningsdannelse både i Danmark og i udlandet.

Påvirkning af beslutningstagning omfatter efter forslaget alle typer beslutninger, der træffes i både den private og den offentlige sektor. Der foreslås ingen bagatelgrænse for, hvilke beslutninger, der kan være tale om, men det må forventes, at en fremmed efterretningstjeneste ikke vil have interesse i at påvirke beslutningstagning, som ikke har en vis betydning for efterretningstjenesten.

Efter forslaget skal påvirkning af den almene meningsdannelse forstås som den øvrige påvirkning, som ikke er rettet mod bestemte personer eller en bestemt beslutningstagning, men som mere generelt går ud på f.eks. at påvirke den offentlige debat. Denne påvirkning vil bl.a. kunne ske på internettet, f.eks. på de sociale medier og andre digitale platforme, samt i pressen, herunder på tv, radio og aviser og øvrige trykte skrifter af enhver art. Det forudsættes, at påvirkningsvirksomhed, der udøves gennem disse kanaler, som udgangspunkt vil ske med henblik på at påvirke den almene meningsdannelse og dermed være omfattet af bestemmelsen. Derimod vil påvirkning af meningsdannelsen hos en snævrere og nærmere bestemt personkreds, f.eks. under private sammenkomster eller på lukkede internetfora med ganske få brugere, ikke være omfattet.”

2. Grundlovens § 67, der beskytter religionsfriheden, har følgende ordlyd:

”Borgerne har ret til at forene sig i samfund for at dyrke Gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.”

Religionsfriheden efter grundlovens § 67 er ikke ubegrænset, idet lovgivningsmagten er indrømmet en adgang til at fastsætte de rammer for religionsfriheden, som hensynet til sædeligheden eller den offentlige orden tilsiger, jf. § 67, 2. led. Bestemmelsen fastsætter dermed ikke i sig selv rammerne for religionsfriheden, men lader det være op til lovgivningsmagten nærmere at fastsætte, hvad der skal forstås ved sædeligheden eller den offentlige orden. Der henvises til Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med Kommentarer, 1. udgave (2015), side 408 f.

Grundlovens § 67 sætter samlet set den grænse for statsmagten, at den er afskåret fra at gribe ind over for borgernes gudsyndelse i tilslutning til religiøse samfund, hvis denne indgriben – alene – er begrundet i en afstandtagen fra den pågældende trosretning som sådan. Lovgivningsmagten er derimod ikke afskåret fra at gennemføre lovgivning, der berører gudsyndelse, når lovgivningen ikke har til hensigt at modvirke den berørte gudsyndelse, men er begrundet i varetagelsen af andre hensyn (til beskyttelse af sædeligheden eller den offentlige orden), jf. Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 408 f.

Efter Justitsministeriets opfattelse rejser straffelovens § 108 om påvirkningsvirksomhed ikke spørgsmål i relation til grundlovens § 67. For

nærmere om forholdet til grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention henvises til de almindelige bemærkninger til straffelovens § 108, afsnit 4, jf. Folketingstidende 2018-2019 (1. samling), tillæg A, L 95 som fremsat den 14. november 2018, side 9-10.